

องค์ประกอบมาตรฐานความพร้อมการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของ สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย

วันที่รับบทความ: 2 มีนาคม 2566

อนุพงษ์ อินฟ้าแสง^{1*} และ อินทิรา มีอินทร์เกิด²

วันแก้ไขบทความ: 5 กรกฎาคม 2566

วันที่ตอบรับบทความ: 31 สิงหาคม 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานองค์ประกอบ 6 ด้านของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย 2) เพื่อศึกษาความพร้อมในการให้บริการเชิงสุขภาพด้วย บริการหัตถการ สิ่งอำนวยความสะดวก และ นันทนาการเชิงสุขภาพ ของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย โดยมีกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย (Thailand Tourism Standard) จำนวน 355 แห่ง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่การใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้องค์ประกอบตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัด (Measurement Model) ใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM)

ผลการศึกษาพบว่า 1) สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย มีความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามองค์ประกอบมาตรฐาน 6 ตัวแปร ได้แก่ ด้านสถานที่ ด้านการบริการเชิงสุขภาพ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านสุขอนามัยความปลอดภัย และ ด้านความรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการ 2) สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย มีความพร้อมให้บริการเชิงสุขภาพทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ บริการเชิงสุขภาพด้วยหัตถการ มีสิ่งอำนวยความสะดวก และ นันทนาการเชิงสุขภาพ

คำสำคัญ: องค์ประกอบมาตรฐาน, ความพร้อม, ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ, สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์

*Corresponding author e-mail: anupong_in@yahoo.com

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยธนบุรี e-mail: anupong_in@yahoo.com

² อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยธนบุรี e-mail: indhira_me@hotmail.com

Standard Components for Health Tourism Management Readiness of Homestay Business Establishments in Thailand

Received: 2 March 2023

Revised: 5 July 2023

Accepted: 31 August 2023

Anupong Infahsaeng^{1*} and Indhira Meintarakerd²

Abstract

This research aims to. 1) discover the readiness to provide health tourism services according to the 6 component standards of homestay business establishments in Thailand. 2) the readiness of providing health services through operative services Health and recreation facilities of homestay business establishments in Thailand. There is a sample group of 355 homestay business executives who are certified by Thailand Tourism Standard. The questionnaire was used as a research tool. Statistics for data analysis were descriptive statistics, percentage, mean, Standard Deviation. Analyzing the indicators of the constituents of the observed variables in the (Measurement Model) uses Structural Equation Modeling (SEM) analysis.

The study found that 1) homestay business establishments in Thailand were ready to provide medical tourism services according to 6 standard components, namely location, health services, Management, personnel, health, safety and responsibility of entrepreneurs. 2) Homestay business establishments in the country were able to provide health services in all 3 variables, namely, procedural health services; There are health and recreation facilities.

Keywords: Standard components, Readiness, Health tourism, Homestay business establishments.

*Corresponding author e-mail: anupong_in@yahoo.com

¹ Assistant professor, Faculty of Business Administration management field Thonburi University. e-mail: anupong_in@yahoo.com

² Lecturer, Faculty of Business Administration management field Thonburi University. e-mail: indhira_me@hotmail.com

บทนำ

จากยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ ด้วยนโยบายการท่องเที่ยวงเชิงสุขภาพของภาครัฐ ซึ่งเป็นที่สนใจอย่างกว้างขวางโดยเฉพาะสถานประกอบการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์เริ่มเป็นที่นิยม พร้อมทั้งกระแสความสนใจเรื่องการดูแลสุขภาพตนเองมีเพิ่มมากขึ้น ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจึงตระหนักถึงพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่ก่อผลรวมถึงความใส่ใจเรื่องสุขภาพอนามัยที่มีความต้องการเพิ่มขึ้นส่งผลให้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นที่นิยม ผู้ประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์จึงต้องมีการปรับตัว เพื่อความสอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐที่ดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพจึงได้นำเสนอ ยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ (Medical Hub) พ.ศ. 2560-2569 (Department of Health Service Support, 2016) กรมการท่องเที่ยวจึงมีการกำหนดนโยบายชูโฮมสเตย์เพื่อสุขภาพขึ้น (Healthy Homestay) ด้วยการคำนึงถึงคุณภาพการท่องเที่ยวไทยเน้นแนวทางในการพัฒนาที่สำคัญ ด้วยการจัดทำมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย หนึ่งในมาตรฐานที่กรมการท่องเที่ยวจัดทำขึ้นเพื่อยกระดับที่พักการท่องเที่ยวในชุมชนเรียกว่า มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นได้ว่าโฮมสเตย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานมีคุณภาพ ปัจจุบันมีโฮมสเตย์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากกรมการท่องเที่ยว พร้อมทั้งได้ร่วมกับกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ยกย่องโฮมสเตย์เพื่อต่อยอดให้เป็นต้นแบบของ Healthy Homestay ด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับโฮมสเตย์ที่ได้มาตรฐานเข้ากับวิถีชุมชน สร้างจุดขาย นำไปสู่การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ สร้างความร่วมมือการให้บริการด้านสุขภาพแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือน (สยามรัฐ, 2565) ด้วยการสร้างต้นแบบในการพัฒนาและยกระดับการบริหารจัดการโฮมสเตย์ให้มีศักยภาพเป็นแหล่งที่พักพิงด้วยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เทียบเคียงกับกลุ่มประเทศในเอเชีย นับได้ว่าเป็นหนึ่งในธุรกิจสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้มีมูลค่าที่สูงขึ้น (Chirakalwasan, et al., 2020, pp. 451-453) ซึ่งประเทศไทยมีโอกาสดำเนินการแบ่งทางการตลาดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพดังกล่าวเช่นกัน โดยมีปัจจัยแห่งความสำเร็จสำหรับดำเนินการพัฒนาโฮมสเตย์ไทยด้วยมาตรฐานองค์ประกอบ 6 ด้าน และการให้บริการเชิงสุขภาพ 3 รูปแบบ ประกอบด้วย

มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย 1) องค์ประกอบที่ด้านสถานสถานที่ 2) องค์ประกอบด้านการบริการเชิงสุขภาพ 3) องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ 4) องค์ประกอบด้านบุคลากร 5) องค์ประกอบด้านสุขอนามัยความปลอดภัย และ 6) องค์ประกอบด้านความรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการ สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์จึงต้องดำเนินการปรับตัวให้เป็นไปตามมาตรฐานตามองค์ประกอบดังกล่าวเพื่อเข้าสู่นโยบายการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

การให้บริการเชิงสุขภาพ 3 รูปแบบ ประกอบด้วย 1) การให้บริการเชิงสุขภาพด้วยหัตถการ 2) สิ่งอำนวยความสะดวก และ 3) นันทนาการเชิงสุขภาพ ของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์

จากข้อมูลการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติ ด้วยการกำหนดนโยบายการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของภาครัฐข้างต้น พบว่ายังมีการศึกษาเรื่องมาตรฐานความพร้อมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทยน้อยมากจึงจำเป็นต้องดำเนินการวิจัยเรื่อง “องค์ประกอบมาตรฐานความพร้อมการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย” เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างปรับปรุงให้ธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นไปตามนโยบายของภาครัฐต่อไป

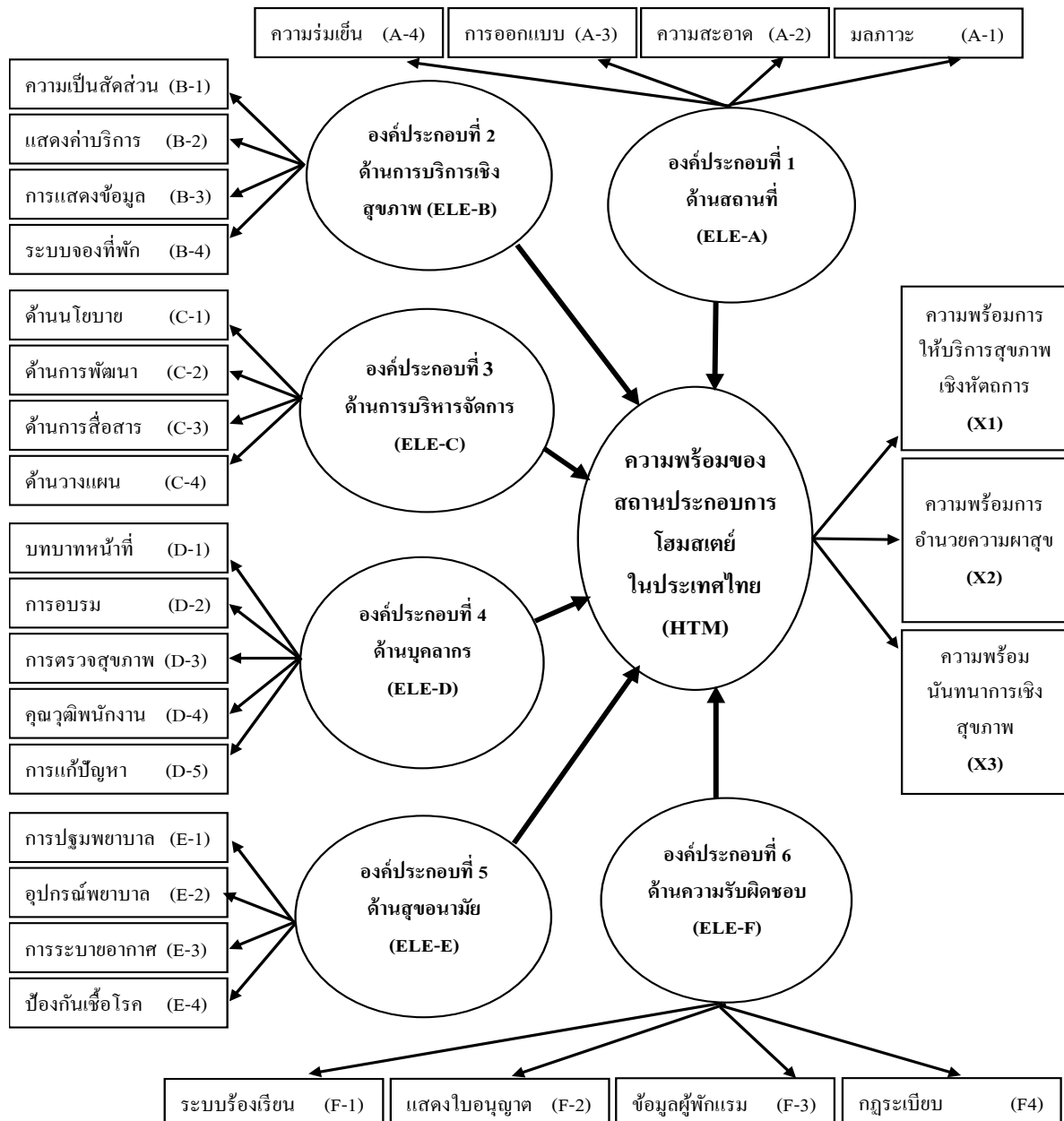
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานองค์ประกอบ 6 ด้านของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความพร้อมการให้บริการเชิงสุขภาพด้วยบริการหัตถการ สิ่งอำนวยความสะดวก และนันทนาการเชิงสุขภาพ ของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย (Thailand Tourism Standard) ประจำปี 2564 จำนวน 670 ราย จากผู้ประกอบการที่ได้รับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ที่ตั้งอยู่ในเมืองรอง 55 จังหวัด ได้แก่ มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย โรงแรม รีสอร์ท แหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวโดยชุมชน และมาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียน ซึ่งจัดเป็นมาตรฐานที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างประเทศ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ที่มา: ดัดแปลงจาก Thailand Tourism Standard (Department of Tourism, 2019)

สัญลักษณ์ และความหมายของตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ELEA-A หมายถึง ด้านสถานที่ ประกอบด้วย A1 มลภาวะ A2 ความสะอาด A3 การออกแบบและ A4 ความร่มเย็น

ELEA-B หมายถึง ด้านการบริหารเชิงสุขภาพ ประกอบด้วย B1 ความเป็นสัดส่วน B2 แสดงค่าบริการ B3 การแสดงข้อมูล และ B4 การจองที่พัก

ELEA-C หมายถึง ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย C1 ด้านนโยบาย C2 ด้านการพัฒนา C3 ด้านการสื่อสาร และ C4 ด้านการวางแผน

ELEA-D หมายถึง ด้านบุคลากร ประกอบด้วย D1 บทบาทหน้าที่ D2 การอบรม D3 การตรวจสุขภาพ D4 คุณวุฒิพนักงาน และ D5 การแก้ปัญหา

ELEA-E หมายถึง ด้านความรับผิดชอบต่อ ประกอบด้วย E1 การปฐมพยาบาล E2 อุปกรณ์ปฐมพยาบาล E3 การระบายอากาศ และ E4 การป้องกันการแพร่เชื้อโรค

ELEA-F หมายถึง ด้านความรับผิดชอบต่อ F1 การร้องเรียน F2 แสดงใบอนุญาต F3 ข้อมูลผู้พักแรม และ F4 กฎระเบียบ

HTM หมายถึง ความพร้อมของสถานประกอบการโฮมสเตย์ ประกอบด้วย X1 ความพร้อมการให้บริการสุขภาพเชิงหัตถการ X2 ความพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก และ X3 ความพร้อมด้านนันทนาการเชิงสุขภาพ

สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานที่ 1: H_1 องค์ประกอบที่ 1 ด้านสถานที่ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐาน

สมมติฐานที่ 2: H_2 องค์ประกอบที่ 2 ด้านการบริหารเชิงสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐาน

สมมติฐานที่ 3: H_3 องค์ประกอบที่ 3 ด้านบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐาน

สมมติฐานที่ 4: H_4 องค์ประกอบที่ 4 ด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐาน

สมมติฐานที่ 5: H_5 องค์ประกอบที่ 5 ด้านสุขอนามัย มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐาน

สมมติฐานที่ 6: H_6 องค์ประกอบที่ 6 ด้านความรับผิดชอบต่อ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐาน

สมมติฐานที่ 7: H_7 สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ไทย มีความสัมพันธ์กับความพร้อมให้บริการเชิงสุขภาพด้วยบริการ หัตถการ สิ่งอำนวยความสะดวก และ นันทนาการเชิงสุขภาพ

ทบทวนวรรณกรรม

มาตรฐานการจัดการบริการในสถานประกอบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นมาตรฐานขั้นต้นของสถานประกอบการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Department of Tourism, 2019) ด้วยองค์ประกอบ 6 ด้านได้แก่

องค์ประกอบที่ 1) มาตรฐานด้านสถานที่ มีการจัดความเป็นส่วนตัวให้กับผู้รับบริการแต่ละบุคคล มีการระบุจำนวนผู้เข้ารับบริการ มีวิธีจำกัดจำนวนผู้เข้ารับบริการพร้อมสร้างความเป็นส่วนตัวได้อย่างเหมาะสม มีบรรยากาศสงบ ผ่อนคลาย สะอาด การออกแบบตกแต่งที่ส่งเสริมให้เกิดความสงบ ปลอดภัย มีการระบุป้ายบอกทางฉุกเฉิน อุปกรณ์สำหรับใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉินเพียงพอและจัดวางอย่างเหมาะสม

องค์ประกอบที่ 2) มาตรฐานด้านการบริการเชิงสุขภาพ การบริการส่วนหน้า พื้นที่เพียงพอ เหมาะสม สะอาด แยกเป็นสัดส่วน มีการให้ข้อมูลจากพนักงานที่ถูกต้อง มีการให้ลงนามยินยอมกับกิจกรรมที่มีความเสี่ยง พร้อมคำอธิบายขั้นตอนที่ถูกต้อง มีวิธีในการรับทราบความประสงค์ของผู้ใช้บริการ มีการจัดเตรียมเอกสาร ข้อมูล จัดทำบันทึกการให้บริการทุกครั้ง ทั้งเป็นบุคคลและเป็นกลุ่มคณะ มีกระบวนการ check-in ที่ชัดเจน

องค์ประกอบที่ 3) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ มีปรัชญา ปณิธาน และนโยบายในการบริการ ชัดเจน ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ควบคู่กับการบริการที่พัก การบูรณาการงานบริการ การติดต่อสื่อสารที่ดี จุดบริการสอดคล้องกับงานบริการเชิงสุขภาพ

องค์ประกอบที่ 4) มาตรฐานด้านบุคลากร มีการแต่งตั้งมอบหมายการจัดการเชิงสุขภาพ พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ มีกริยาท่าทางเป็นมิตรและมีจิตบริการ(Service Mind) มีคุณวุฒิตามข้อบังคับ ผ่านการฝึกอบรมในหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ไม่มีโรคติดต่อ

องค์ประกอบที่ 5) มาตรฐานด้านสุขอนามัยความปลอดภัย การบริหารความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุ มีการประเมินความเสี่ยง ดำเนินการมาตรการ และวิธีป้องกันแก้ไขสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ มีการฝึกอบรมปฐมพยาบาล พร้อมกับการจัดทำคู่มือ และ จัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับปฐมพยาบาล มีระบบระบายอากาศ และควบคุมอุณหภูมิ ทำความสะอาดผ้าที่ใช้บริการให้ถูกสุขลักษณะ มีระบบป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรค

องค์ประกอบที่ 6) มาตรฐานด้านความรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการ มีการกำกับควบคุมดูแลของสถานประกอบการให้เป็นไปตามมาตรฐานการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ตามกฎหมายที่กำหนดไว้ รักษาความเป็นส่วนตัวของผู้รับบริการ

สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์จึงต้องดำเนินการปรับตัวให้เป็นไปตามมาตรฐาน 6 องค์ประกอบเบื้องต้นดังกล่าวเพื่อเข้าสู่นโยบายการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของภาครัฐต่อไป

พร้อมด้วยการให้บริการเชิงสุขภาพเบื้องต้นในการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพประกอบด้วยการให้บริการเชิงสุขภาพด้วยหัตถการ สิ่งอำนวยความสะดวก และ นันทนาการเชิงสุขภาพ ของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์

1) การให้บริการเชิงสุขภาพด้วยหัตถการ เป็นการบริการหัตถการ โดยพนักงานเป็นผู้ให้บริการการนวดแผนไทย นวดเท้า นวดน้ำมัน นวดกดจุด การขัดตัวด้วยสมุนไพร เป็นต้น

2) สิ่งอำนวยความสะดวก การเตรียมความพร้อมของเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่ใช้สำหรับการบริการด้านสุขภาพ ที่ผู้รับบริการสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง เช่น โปรแกรมการออกกำลังกาย การให้คำปรึกษาเพื่อเพิ่มสมรรถภาพร่างกาย

3) นันทนาการเชิงสุขภาพ การจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การเดินป่า การปีนเขา ขี่จักรยาน พายเรือ การส่งเสริมสุขภาพจิตด้วยการนั่งสมาธิ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ความพร้อมของสถานประกอบการโฮมสเตย์ในประเทศไทย (Availability of homestay Establishments in Thailand) หมายถึง มาตรฐานความพร้อมของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย (HTM) ประกอบด้วย (Department of Tourism, 2019)

ด้านสถานที่ (ELE-A) การพัฒนาศักยภาพการตลาดบริการของโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐาน (Sukanthasirikul, 2015, pp. 107-120) หัวใจด้านการตลาดของธุรกิจโฮมสเตย์ได้แก่คุณภาพของที่พักและบริการ สถานที่พักผ่อน ความปลอดภัย รวมถึงการศึกษาเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ที่ยั่งยืนของธุรกิจโฮมสเตย์ (Tintabura, 2022, pp. 116-118) การให้บริการต้องมีระบบความปลอดภัย สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ประกอบการ ด้วยการจัดระบบความสะอาด มาตรฐานความปลอดภัยของสถานที่ การจัดแยกขยะเป็นไปตามมาตรฐาน

ด้านการบริการเชิงสุขภาพ (ELE-B) การขับเคลื่อนประสิทธิภาพการบริการเชิงสุขภาพของธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์(Homestay) ในราชอาณาจักรไทย (2564) เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้อย่างแท้จริง ต้องให้ความสำคัญที่หลากหลาย ซึ่งเป็นมาตรฐานในการควบคุมกับมาตรฐานโฮมสเตย์เชิงสุขภาพะ กลไกในการขับเคลื่อนการสร้างมาตรฐานโฮมสเตย์เชิงสุขภาพซึ่งต้องให้ความสำคัญกับหลักการ มีสุขภาพที่ดี ด้วยความสมดุลกันทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านจิตวิญญาณ เพื่อเป็นการพัฒนาการบริการ เชิงสุขภาพของธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ซึ่งแนวทางการพัฒนาการ บริการประกอบด้วยแนวทางการพัฒนาการบริการทางกายภาพของบริการ

ด้านการบริหารจัดการ (ELE-C) รูปแบบและกระบวนการในการบริหารจัดการนวัตกรรมโฮมสเตย์เพื่อการท่องเที่ยว (Inthamon & Lertputtharak, 2019, pp. 85-103) การบริหารโฮมสเตย์ปัจจุบันมีการรวมกลุ่มเพื่อการจัดการท่องเที่ยว ด้วยการส่งเสริมจากภาครัฐ ซึ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จประกอบด้วย การสร้างมิตรไมตรี การจัดทำบัญชีที่มีมาตรฐาน การอบรมบุคลากร การอำนวยความสะดวก การพัฒนาบุคลากร การสื่อสารกับผู้รับบริการ

ด้านบุคลากร (ELE-D) กลยุทธ์การพัฒนาที่พักแบบโฮมสเตย์ในพื้นที่ลานนาตะวันออกสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง (Sanaedee, 2018, pp. 14-27) การส่งเสริมพัฒนาบุคลากรด้วยการอบรม ให้เกิดทักษะ ความรู้ความสามารถ การจัดการที่พักแบบโฮมสเตย์ ด้วยการมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อการแก้ปัญหา มีการตรวจสอบสุขภาพอยู่เสมอ

ด้านสุขอนามัยความปลอดภัย (ELE-E) การยกระดับมาตรฐานปลอดภัย ด้านสุขอนามัยการท่องเที่ยวที่พักชุมชนวัฒนธรรมยั่งยืนหลังสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย (Atharn, Charoenwisarn & Boonmeesrisanga, 2022, pp. 186-204) ชุมชนให้ความสำคัญในการต่อการปรับปรุงมาตรฐานด้านความสะอาดและสุขอนามัย ด้วยการยกระดับด้านสุขอนามัยเพื่อให้นักท่องเที่ยวเกิดความมั่นใจในการใช้บริการ

ความพร้อมด้านความรับผิดชอบ (ELE-F) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการที่พักแบบโฮมสเตย์ในอำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสาคร (Niu, 2018, pp. 1-55) คุณภาพในการบริหารด้วยความเชื่อมั่น ความ เป็นรูปธรรมต่อการบริการ มีความโปร่งใส ดำเนินการตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ ราคาค่าบริการมีความเป็นธรรมตรงกับที่ประกาศไว้ มีกฎระเบียบที่เอื้ออำนวยต่อผู้รับบริการ มีการแสดงข้อมูลตามมาตรฐาน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการของธุรกิจโฮมสเตย์

ความพร้อมให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Bureau of Recreation, 2017, pp. 1-31) ประกอบด้วย การให้บริการสุขภาพเชิงหัตถการ (X-1) การอำนวยความสะดวก (X-2) และนันทนาการเชิงสุขภาพ (X-3) มาตรฐานการบริการเชิงสุขภาพเพื่อการท่องเที่ยว (Thai Industrial Standards Institute, 2022, pp. 1-5) ประกอบด้วย การให้บริการสุขภาพเชิงหัตถการ โดยอาศัยผู้ให้บริการนวดแผนไทยรูปแบบต่าง ๆ นวดน้ำมัน นวดกดจุด และอื่น ๆ การอำนวยความสะดวก มีเครื่องมืออุปกรณ์ ข้อมูลสำหรับผู้รับบริการด้านสุขภาพ ผู้รับบริการสามารถใช้เองได้ในภาคสนาม ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการเสริมสร้างสุขภาพระหว่างพักแรมในสถานประกอบการ และ นันทนาการ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ บริการท่องเที่ยวโดยคิดค่าบริการเชิงสุขภาพร่วมกับชุมชน การเดินป่า พายเรือ และกิจกรรมอื่น ๆ

สรุปกรอบแนวคิด ความพร้อมของสถานประกอบการโฮมสเตย์ในประเทศไทยได้แก่ 1) ด้านสถานที่ (ELE-A) 2) ด้านการบริการเชิงสุขภาพ (ELE-B) 3) ด้านการบริหารจัดการ (ELE-C) 4) ด้านการด้านบุคลากร (ELE-D) 5) ด้านสุขอนามัยความปลอดภัย (ELE-E) และ 6) ความรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการ ส่วนความพร้อมให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพได้แก่ การให้บริการสุขภาพเชิงหัตถการ (X-1) การอำนวยความสะดวก (X-2) และนันทนาการเชิงสุขภาพ (X-3) ตามรูปภาพที่ 1

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตด้านประชากรประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย (Thailand Tourism Standard) ประจำปี 2564 จำนวน 355 ราย จากผู้ประกอบการที่ได้รับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ที่ตั้งอยู่ในเมืองรอง 55 จังหวัด ได้แก่ มาตรฐานโฮมสเตย์ไทย โรงแรม รีสอร์ท แหล่งท่องเที่ยว การท่องเที่ยวโดยชุมชน และมาตรฐานการท่องเที่ยวอาเซียน ซึ่งจัดเป็นมาตรฐานที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างประเทศ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ผู้วิจัยพิจารณาถึงขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมกับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยการใช้เครื่องมือทางเทคนิคสถิติ Structural Equation Modeling (SEM) ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามกฎแห่งความชัดเจน (Rule of Thumb) ตามข้อเสนอของ Schumacher & Lomax, (2010) ที่นักสถิติวิเคราะห์ตัวแปรพหุนิยมใช้ คือ ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10 - 20 คน ต่อตัวแปรในการวิจัยหนึ่งตัวแปร ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรสังเกตได้ในแบบจำลองจำนวน 29 ตัวแปร ขนาดตัวอย่างที่มีความเหมาะสมและเพียงพอจากการคำนวณดังกล่าวเป็นจำนวนของขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำที่สามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเครื่องมือทางเทคนิคสถิติ Structural Equation Modeling (SEM) รวมทั้งสิ้น 350 - 700 ตัวอย่าง ผู้วิจัยเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นสัดส่วนที่เท่า ๆ กันในทุกสถานประกอบการ คือ ผู้บริหารสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทยแต่ละ 1 ชุด ด้วยเหตุนี้จึงเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานการท่องเที่ยวไทย ที่ตอบแบบสอบถามกลับมา 355 แห่ง คิดเป็นจำนวนแบบสอบถามเท่ากับ 355 ชุด ซึ่งมีจำนวนเพียงพอในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติอนุมาน (Inference Statistic) ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ทำการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่มุ่งเน้นสำรวจองค์ประกอบมาตรฐานความพร้อมการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย ประกอบด้วยองค์ประกอบมาตรฐาน 6 ด้านได้แก่ องค์ประกอบที่ 1.ด้านสถานที่ องค์ประกอบที่ 2.ด้านการบริการเชิงสุขภาพ องค์ประกอบที่ 3.ด้านการบริหารจัดการ องค์ประกอบที่ 4.ด้านบุคลากร องค์ประกอบที่ 5.ด้านสุขอนามัย องค์ประกอบที่ 6.ด้านความรับผิดชอบต่อสังคม รวมถึงความพร้อมการให้บริการเชิงสุขภาพด้วย 1.บริการหัตถการ 2. สิ่งอำนวยความสะดวก และ 3. นันทนาการเชิงสุขภาพ ของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ผลการตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์การวิจัยมีค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไปคุณภาพของเครื่องมือมีความสอดคล้องถูกต้องเชื่อถือได้ โดยนำไปทำการทดสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยตรวจวัดความเชื่อมั่นหรือความสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้วยการนำแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 30 ชุด โดยข้อคำถามต้องมีค่า α ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป (Sekaran, 2003) จึงจะถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่น

ผลการทดสอบค่าความเชื่อมั่นของข้อคำถามพบว่า ค่าความเชื่อมั่นของตัวแปร ที่สังเกตได้ ค่าความเชื่อมั่นของข้อคำถามมากกว่า 0.70 จึงถือว่าข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปรแฝงมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปใช้ในการวิจัยได้ ค่าความเชื่อมั่นรวมเท่ากับ 0.938

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามข้อคำถามเกี่ยวกับความพร้อมองค์ประกอบมาตรฐานของสถานประกอบการโฮมสเตย์ในประเทศไทย ด้านสถานที่ ด้านการบริการเชิงสุขภาพ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านสุขอนามัย ด้านความรับผิดชอบต่อลูกค้า เท่ากับ 0.916

ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีบริการหัตถการ มีสิ่งอำนวยความสะดวก และมีการจัดนันทนาการเชิงสุขภาพ เท่ากับ 0.936

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานเพื่อทดสอบสมมติฐานประกอบด้วยการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลเชิงสาเหตุ (Path analysis) ค้นหาแบบจำลององค์ประกอบมาตรฐานความพร้อมการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันด้วย (Confirmatory Factor Analysis : CFA) ตัวบ่งชี้องค์ประกอบของตัวแปรสังเกตได้ในโมเดลการวัด (Measurement Model) ขององค์ประกอบมาตรฐานความพร้อมการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทยและใช้การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้าง (Structural Equation Modeling : SEM)

ผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ความพร้อมองค์ประกอบมาตรฐานของสถานประกอบการโฮมสเตย์ในประเทศไทย พบว่า 1) ด้านสถานที่ 2) ด้านการบริการเชิงสุขภาพ 3) ด้านการบริหารจัดการ (4) ด้านบุคลากร 5) ด้านสุขอนามัย 6) ด้านความรับผิดชอบต่อลูกค้า และ การให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 1) มีบริการหัตถการ 2) สิ่งอำนวยความสะดวก และ 3) การจัดนันทนาการเชิงสุขภาพ รายละเอียดดังนี้

1. ความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย มาตรฐานด้านสถานที่ (ELE-A) พบว่า สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อมในการจัดการด้านสถานที่

2. ความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย มาตรฐานด้านการบริการเชิงสุขภาพ (ELE-B) พบว่า สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อมในการจัดพื้นที่เพียงพอต่อการให้บริการ

3. ความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ (ELE-C) พบว่า สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อมในการบริหาร ด้วยการกำหนดนโยบายในการบริการที่ชัดเจน

4. ความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย มาตรฐานด้านบุคลากร (ELE-D) พบว่า สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อม ในการแต่งตั้งมอบหมายการจัดการเชิงสุขภาพ พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน

5. ความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย มาตรฐานด้านสุขอนามัย (ELE-E) พบว่า สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อมด้านสุขอนามัย ด้วยการบริหารความจัดการด้านสุขอนามัยครบถ้วนตามมาตรฐาน

6. ความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย มาตรฐานด้านความรับผิดชอบต่อ (ELE-F) พบว่า สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อม ในการบริหารด้วยความเชื่อมั่น ความเป็นรูปธรรมต่อการบริการต่อผู้รับบริการ

7. ความพร้อมบริการเชิงสุขภาพของสถานประกอบการโฮมสเตย์ (HTM) มีความพร้อมในการให้บริการสุขภาพเชิงหัตถการ (X-1) การอำนวยความสะดวก (X-2) และนันทนาการเชิงสุขภาพ (X-3) พบว่า สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อมให้บริการแก่นักท่องเที่ยวทุกด้าน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในภาพรวมของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทย พบว่า ในภาพรวมตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในภาพรวมของสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นในภาพรวม	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่งหน้าที่ส่วนใหญ่เป็นตำแหน่งผู้จัดการ	173 คน	48.73
2. จำนวนบ้านพักที่ให้บริการส่วนใหญ่มีจำนวนบ้านพัก 6 - 10 หลัง	166 แห่ง	46.70
3. รูปแบบการให้บริการส่วนใหญ่บริการทั้งนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ	299 แห่ง	84.23
4. ระยะเวลาในการจัดตั้งสถานประกอบการส่วนใหญ่ 7 – 9 ปี	145 แห่ง	40.85
5. สถานที่ตั้งของสถานประกอบการ ส่วนใหญ่มีที่ตั้งในภาคเหนือ	145 แห่ง	40.00

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ที่เป็นตัวบ่งชี้รวม 29 ตัวแปร ที่ใช้วัดตัวแปรแฝง 6 ตัว

ความพร้อมองค์ประกอบมาตรฐานของสถานประกอบการโฮมสเตย์ในประเทศไทย ด้านสถานที่ ด้านการบริการเชิงสุขภาพ ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านสุขอนามัย ด้านความรับผิดชอบต่อ พบว่า 1) ด้านการบริการเชิงสุขภาพ (ELE-B) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด (4.68) 2) ด้านสถานที่ (ELE-A) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (4.59) 3) ด้านการบริหารจัดการ (ELE-C) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด (4.59) 4) ด้านสุขอนามัย (ELE-E) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด (4.59) 5) ด้านบุคลากร (ELE-D) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (4.37) 6) ด้านความรับผิดชอบต่อ (ELE-F) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก (4.29)

การให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 1) บริการหัตถการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.67) 2) มีสิ่งอำนวยความสะดวก (X-2) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.63) 3) การจัดนันทนาการเชิงสุขภาพ (X-3) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3.48)

ตารางที่ 2 ค่าสถิติเบื้องต้นของตัวแปรสังเกตได้ที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	Mean	S.D.	Min	Max	C.V.	Skewness	Kurtosis	Kolmogoro v-Smirnov	Sig.
A1	4.41	0.61	2.00	5.00	0.14	-0.60	-0.18	0.31	0.00
A2	4.69	0.48	2.00	5.00	0.10	-1.21	1.21	0.44	0.00
A3	4.66	0.48	3.00	5.00	0.10	-0.78	-1.19	0.43	0.00
A4	4.61	0.49	3.00	5.00	0.11	-0.53	-1.54	0.40	0.00
B1	4.69	0.50	1.00	5.00	0.11	-1.82	6.75	0.43	0.00
B2	4.80	0.50	3.00	5.00	0.10	-2.51	5.40	0.50	0.00
B3	4.61	0.57	3.00	5.00	0.12	-1.18	0.41	0.41	0.00
B4	4.61	0.49	4.00	5.00	0.11	-0.46	-1.80	0.40	0.00
C1	4.48	0.50	4.00	5.00	0.11	0.09	-2.00	0.35	0.00
C2	4.61	0.49	4.00	5.00	0.11	-0.42	-1.83	0.39	0.00
C3	4.74	0.45	3.00	5.00	0.09	-1.11	-0.50	0.46	0.00
C4	4.52	0.59	3.00	5.00	0.13	-0.76	-0.40	0.36	0.00
D1	4.73	0.44	4.00	5.00	0.09	-1.04	-0.93	0.46	0.00
D2	4.61	0.49	3.00	5.00	0.11	-0.54	-1.53	0.40	0.00
D3	4.71	0.45	4.00	5.00	0.10	-0.93	-1.14	0.45	0.00
D4	4.28	0.67	3.00	5.00	0.16	-0.40	-0.80	0.26	0.00
D5	4.63	0.48	4.00	5.00	0.10	-0.55	-1.71	0.41	0.00
EE1	4.00	0.63	3.00	5.00	0.16	0.00	-0.47	0.30	0.00
EE2	4.27	0.46	3.00	5.00	0.11	0.79	-0.68	0.44	0.00
EE3	4.46	0.50	4.00	5.00	0.11	0.15	-1.99	0.36	0.00
EE4	4.41	0.49	4.00	5.00	0.11	0.35	-1.89	0.39	0.00
F1	4.13	0.63	3.00	5.00	0.15	-0.11	-0.55	0.31	0.00
F2	4.51	0.50	4.00	5.00	0.11	-0.04	-2.01	0.35	0.00
F3	4.45	0.50	4.00	5.00	0.11	0.19	-1.98	0.37	0.00
F4	4.40	0.49	4.00	5.00	0.11	0.41	-1.84	0.39	0.00
X1	3.67	0.48	2.00	4.00	0.92	-1.12	-0.05	0.35	0.00
X2	3.63	0.53	2.00	4.00	0.91	-1.12	-0.36	0.32	0.00
X3	3.48	0.35	2.50	4.25	0.82	-0.15	-0.56	0.15	0.00

หมายเหตุ SE of skewness = 0.13; SE of kurtosis = 0.26

ตารางที่ 3 แสดงค่า KMO และ Bartlett's Test of Sphericity

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.: KMO		.656
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	15196.070
		378
Sig.		.000

ตารางที่ 4 แสดงค่า CR, AVE และ Cross Construct Correlation

ตัวแปร	CR	AVE	Cross Construct Correlation						
			HTM	ELEA	ELEF	ELED	ELEE	ELEC	ELEB
HTM	0.926	0.628	0.010						
ELEA	0.930	0.776	0.025	0.190					
ELEF	0.873	0.659	0.016	0.040	0.232				
ELED	0.879	0.636	0.010	0.025	0.016	0.032			
ELEE	0.893	0.693	0.020	0.051	0.032	0.013	0.129		
ELEC	0.859	0.656	0.007	0.017	0.011	0.003	0.017	0.024	
ELEB	0.916	0.774	0.026	0.066	0.042	0.026	0.053	0.018	0.298

จากตารางที่ 4 การทดสอบความตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) มีค่าความเชื่อมั่นรวม (CR) ของเครื่องมือวัดแต่ละตัวแปรซึ่งมีข้อกำหนดที่ 0.7 (Fornell and Larcker, 1981) ผลที่ได้มีค่าอยู่ระหว่าง 0.859- 0.930 ส่วนค่าความแปรปรวนของตัวแปรที่สกัดได้ด้วย องค์ประกอบ (Average variance extracted; AVE) โดยปกติมีเกณฑ์อยู่ที่ 0.5 และสามารถยอมรับได้ นอกจากนี้ค่า CR ของตัวแปรทั้งหมดมีค่ามากกว่า AVE ทุกตัว ถือว่า Convergent Validity เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) ซึ่งแสดงค่ารากที่สองของ AVE ของ แต่ละตัวแปรในเส้นทแยงมุมต้องมีความสูงกว่า Cross Construct Correlation ทุกค่า โดยรวมถือว่ามีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของโมเดลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ของโมเดลการวิจัย เมื่อพิจารณาค่าสถิติ พบว่า ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของ 1) ด้านสถานที่ (ELE-A) 2) ด้านการบริการเชิงสุขภาพ (ELE-B) 3) ด้านการบริหารจัดการ (ELE-C) 4) ด้านบุคลากร (ELE-D) 5) ด้านสุขอนามัย (ELE-E) และ 6) ด้านความรับผิดชอบต่อ (ELE-F)

ความพร้อมบริการเชิงสุขภาพของสถานประกอบการโฮมสเตย์ (HTM) 1) ความพร้อมการให้บริการสุขภาพเชิงหัตถการ (X1) 2) ความพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก (X2) และ 3) ความพร้อมด้านนันทนาการเชิงสุขภาพ (X3)

มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ขององค์ประกอบมาตรฐานความพร้อมการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพสถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทยอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดพิจารณาจากดัชนีวัดของความสอดคล้อง ได้แก่ ค่า Chi-square = 109.897, Chi-square /df = .585, df = 188, p-value = 1.000, GFI = .979, AGFI = 0.954, CFI = 1.000, RMR = .012, RMSEA = .000 รายละเอียดในภาพที่ 2

ผลจากการวิเคราะห์พบว่า ค่าสถิติของตัวแปรสังเกตได้จากการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างกับข้อมูลเชิงประจักษ์หลังปรับโมเดลสมการโครงสร้างของความสัมพันธ์ระหว่าง 1) ด้านสถานที่ (ELE-A) 2) ด้านการบริการเชิงสุขภาพ (ELE-B) 3) ด้านการบริหารจัดการ (ELE-C) 4) ด้านบุคลากร (ELE-D) 5) ด้านสุขอนามัย (ELE-E) 6) ด้านความรับผิดชอบต่อ (ELE-F) และ 7) ความพร้อมของสถานประกอบการโฮมสเตย์ (HTM) รายละเอียด ดังนี้

ด้านการบริการเชิงสุขภาพ (ELE-B) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ หรือค่าความเชื่อถือได้ของตัวแปร (R^2) อยู่ระหว่าง 0.297 – 0.745 และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตได้อยู่ระหว่าง 0.54 – 0.86 ซึ่งทุกค่าเป็นค่าบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุด และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์สูงที่สุดเป็นด้านเดียวกัน คือ การจองที่พัก (B4)

ด้านการบริหารจัดการ (ELE-C) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ หรือค่าความเชื่อถือได้ของตัวแปร (R^2) อยู่ระหว่าง 0.073 – 0.691 และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตได้อยู่ระหว่าง 0.27– 0.83 ซึ่งทุกค่าเป็นค่าบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงที่สุด และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์สูงที่สุดเป็นด้านเดียวกัน คือ ด้านการพัฒนา (C2)

ด้านบุคลากร (ELE-D) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ หรือค่าความเชื่อถือได้ของตัวแปร (R^2) อยู่ระหว่าง 0.231 – 0.891 และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตได้ อยู่ระหว่าง 0.48 – 0.94 ซึ่งทุกค่าเป็นค่าบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์สูงสุดเป็นด้านเดียวกัน คือ คุณวุฒิพนักงาน (D4)

ด้านสุขอนามัย (ELE-E) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ หรือค่าความเชื่อถือได้ของตัวแปร (R^2) อยู่ระหว่าง 0.123 – 0.791 และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตได้ อยู่ระหว่าง 0.35 – 0.89 ซึ่งทุกค่าเป็นค่าบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์สูงสุดเป็นด้านเดียวกัน คือ อุปกรณ์การปฐมพยาบาล (E2)

ด้านความรับผิดชอบ (ELE-F) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ หรือค่าความเชื่อถือได้ของตัวแปร (R^2) อยู่ระหว่าง 0.221 – 0.992 และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตได้ อยู่ระหว่าง 0.47 – 1.00 ซึ่งทุกค่าเป็นค่าบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์สูงสุดเป็นด้านเดียวกัน คือ ภาวะเบียบ (F4)

ด้านความพร้อมบริการเชิงสุขภาพของสถานประกอบการโฮมสเตย์ (HTM) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ หรือค่าความเชื่อถือได้ของตัวแปร (R^2) อยู่ระหว่าง 0.627 – 0.864 และมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบตัวแปรสังเกตได้ อยู่ระหว่าง 0.78 – 0.93 ซึ่งทุกค่าเป็นค่าบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1.00 โดยค่าน้ำหนักองค์ประกอบสูงสุด และค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์สูงสุดเป็นด้านเดียวกัน คือ ความพร้อมการให้บริการสุขภาพเชิงหัตถการ (X1)

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐาน	รายละเอียด	ผลการทดสอบ
H1	สมมติฐานที่ 1 องค์ประกอบที่ 1 ด้านสถานที่ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐาน	ยอมรับ (Accepted)
H2	สมมติฐานที่ 2 องค์ประกอบที่ 2 ด้านการบริการเชิงสุขภาพ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐาน	ยอมรับ (Accepted)
H3	สมมติฐานที่ 3 องค์ประกอบที่ 3 ด้านบริหารจัดการ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐาน	ยอมรับ (Accepted)
H4	สมมติฐานที่ 4 องค์ประกอบที่ 4 ด้านบุคลากร มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐาน	ยอมรับ (Accepted)
H5	สมมติฐานที่ 5 องค์ประกอบที่ 5 ด้านสุขอนามัย มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐาน	ยอมรับ (Accepted)
H6	สมมติฐานที่ 6 องค์ประกอบที่ 6 ด้านความรับผิดชอบ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมในการจัดการบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐาน	ยอมรับ (Accepted)
H7	สมมติฐานที่ 7 สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ไทย มีความสัมพันธ์กับความพร้อมให้บริการเชิงสุขภาพด้วยบริการ หัตถการ สิ่งอำนวยความสะดวก และ นันทนาการเชิงสุขภาพ	ยอมรับ (Accepted)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความพร้อมองค์ประกอบมาตรฐานของสถานประกอบการโฮมสเตย์ในประเทศไทย พบว่า 1) ด้านสถานที่ 2) ด้านการบริการเชิงสุขภาพ 3) ด้านการบริหารจัดการ (4) ด้านบุคลากร 5) ด้านสุขอนามัย 6) ด้านความรับผิดชอบต่อ และ การให้บริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ 1) มีบริการหัตถการ 2) สิ่งอำนวยความสะดวก และ 3) การจัดนันทนาการเชิงสุขภาพ รายละเอียดดังนี้

1. ความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย มาตรฐานด้านสถานที่ (ELE-A) พบว่า สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อมด้านสถานที่ มีการกำหนดจำนวนผู้เข้ารับบริการชัดเจน ดำเนินการจัดการความเป็นส่วนตัวได้อย่างเหมาะสม การออกแบบตกแต่งที่ส่งเสริมให้เกิดความสงบ ปลอดภัย มีการระบุป้ายบอกทางฉุกเฉินชัดเจนรวมถึงอุปกรณ์ให้บริการเพียงพอ สอดคล้องกับการศึกษาของ Sukanthasirikul (2015, pp. 107-120) เรื่อง การพัฒนาศักยภาพการตลาดบริการของธุรกิจโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานในจังหวัดนครราชสีมา หัวใจด้านการตลาดของธุรกิจโฮมสเตย์ได้แก่ คุณภาพของที่พักและบริการ สถานที่พักผ่อน มีความปลอดภัย รวมถึงการศึกษา Tintabura (2022, pp. 116-118) เรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ที่ยั่งยืนของธุรกิจโฮมสเตย์ การให้บริการต้องมีระบบความปลอดภัย สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ประกอบการ ด้วยการจัดระบบความสะอาด มาตรฐานความปลอดภัยของสถานที่ การจัดแยกขยะเป็นไปตามมาตรฐาน สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์จึงให้ความสำคัญด้านสถานที่เพื่อความพึงพอใจของผู้รับบริการ

2. ความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย มาตรฐานด้านการบริการเชิงสุขภาพ (ELE-B) พบว่า สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อมในการจัดพื้นที่เพียงพอ เหมาะสม สะอาด แยกเป็นสัดส่วน พนักงานให้ข้อมูลแก่ผู้รับบริการอย่างถูกต้อง มีการให้ลงนามยินยอมกับกิจกรรมที่มีความเสี่ยง พร้อมคำอธิบายขั้นตอนที่ถูกต้อง การรับทราบความประสงค์ของผู้ใช้บริการมีระบบชัดเจน พร้อมการจัดเตรียมเอกสารข้อมูลทำบันทึกการให้บริการที่เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับการศึกษาของ Niamchai, Panyam & Watthanaphap (2021, pp. 93-111) เรื่อง การขับเคลื่อนประสิทธิภาพการบริการเชิงสุขภาพของธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์(Homestay)ในราชอาณาจักรไทย พบว่า เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้อย่างแท้จริง ต้องให้ความสำคัญที่หลากหลาย ซึ่งเป็นมาตรฐานในการควบคุมกับมาตรฐานโฮมสเตย์เชิงสุขภาพจะ กลไกในการขับเคลื่อนการสร้างมาตรฐานโฮมสเตย์เชิงสุขภาพซึ่งต้องให้ความสำคัญกับหลักการ มีสุขภาวะที่ดี ด้วยความสมดุลกันทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านจิตวิญญาณ เพื่อเป็นการพัฒนาการให้บริการเชิงสุขภาพของสถานประกอบการธุรกิจที่พักประเภทโฮมสเตย์ที่ยั่งยืน รวมถึง การศึกษาของ Sripratak (2015, pp. 177-181) เรื่อง มาตรการทางกฎหมายเพื่อความปลอดภัย สุขอนามัย และสิ่งแวดล้อม ในการประกอบธุรกิจเพื่อการพักผ่อนที่ไม่ใช่โรงแรม จากมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย สุขอนามัย และสิ่งแวดล้อม ส่งผลต่อสถานประกอบการในการให้ความสำคัญต่อ สุขภาพอนามัย รวมถึงการศึกษาของ (Atharn, Charoenwisarn & Boonmeesrisanga, 2022, pp. 186-204) เรื่อง การยกระดับมาตรฐานปลอดภัยด้านสุขอนามัยการท่องเที่ยวที่พักชุมชนวัฒนธรรมยั่งยืนหลังสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย พบว่าสถานประกอบการที่พักท่องเที่ยวชุมชนวัฒนธรรมมีการปรับปรุงมาตรฐานเกณฑ์ด้านความสะอาด และ สุขอนามัย เพื่อให้นักท่องเที่ยวสัมผัสวัฒนธรรมได้อย่างปลอดภัย ซึ่งเป็นการดำเนินสุขอนามัยเพื่อการท่องเที่ยวที่เหมาะสม เป็นไปตามนโยบายกระตุ้นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยวิถีใหม่ พร้อมกับการศึกษาของ (Sokulrat, Nawatratee & Chuapung, 2020, pp. 305-320) เรื่อง การบริหารจัดการความเสี่ยงของที่พักสัมผัสวัฒนธรรม(โฮมสเตย์) พบว่า การดำเนินงานของธุรกิจโฮมสเตย์มีการบริหารความเสี่ยง เกี่ยวกับ ป้องกันโรคภัยไข้เจ็บ ความเสี่ยงต่อชีวิต ทรัพย์สิน ภาวะความเครียด สุขภาพจิต และสภาพแวดล้อม โดยรวม

3. ความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ (ELE-C) พบว่า สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อมในการบริหาร ด้วยการกำหนดนโยบายในการบริการที่ชัดเจน ให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการบริการที่พึงพอใจ ตามนโยบายการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ Inthamon & Lertputtharak (2019, pp. 85-103) เรื่อง รูปแบบการจัดการธุรกิจนวัตกรรมการโฮมสเตย์ในชุมชนสำหรับนักท่องเที่ยว พบว่า การบริหารโฮมสเตย์ปัจจุบันมีการรวมกลุ่มเพื่อการจัดการท่องเที่ยว ด้วยการส่งเสริมจากภาครัฐ ซึ่งปัจจัยแห่งความสำเร็จประกอบด้วย การสร้างมิตรไมตรี การจัดทำบัญชีที่มีมาตรฐาน การอบรมบุคลากร การอำนวยความสะดวก การพัฒนาบุคลากรและการสื่อสารกับผู้รับบริการ รวมถึงการศึกษาของ Sanaedee (2018, pp. 14-27) กลยุทธ์การพัฒนาที่พักแบบโฮมสเตย์ในพื้นที่ล้านนาตะวันออกสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง พบว่า การพัฒนาที่พักแบบโฮมสเตย์มีการส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ ด้านการจัดการที่พักแบบโฮมสเตย์ เพื่อให้เกิดการยอมรับของผู้ใช้บริการ ด้วยการมีส่วนร่วมในการวางแผน การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการ สร้างกฎระเบียบเพื่อการบริหารจัดการร่วมกัน สร้างความแตกต่างในการบริการเพื่อความประทับใจ ทำให้เกิดความพร้อมในด้านการบริหารจัดการ พร้อมกับการศึกษา Duangpikul & Methaphan (2018, pp. 217-234) เรื่อง โฮมสเตย์กับการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในจังหวัดน่าน พบว่า ผู้บริหารธุรกิจโฮมสเตย์ให้ความสำคัญกับการจัดการท่องเที่ยวของโฮมสเตย์อยู่ในระดับมาก โดยมีจุดแข็งของภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้วยมีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับบุคลากรชัดเจน โดยมีการประเมินการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

4. ความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย มาตรฐานด้านบุคลากร (ELE-D) สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อม ในการแต่งตั้งมอบหมายการจัดการเชิงสุขภาพ พร้อมกำหนดบทบาทหน้าที่ ความเป็นมิตร ผ่านการฝึกอบรมในหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับการศึกษาของ Lertphaopanya (2018, pp. 1-11) เรื่อง ความต้องการและการดำเนินงานของธุรกิจบ้านฉันโฮมสเตย์ พบว่า ผู้บริหารธุรกิจโฮมสเตย์ได้มีการดำเนินการสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเพื่อให้ผู้รับบริการประทับใจ รวมถึงการศึกษาของ Boonmee, Sangkhouang & Areekul (2018, pp. 74-89) เรื่อง ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวโฮมสเตย์ในภาคใต้ พบว่า บุคลากรได้รับการอบรมพัฒนาด้านภาษาเพื่อทำความเข้าใจในการสื่อสารกับผู้รับบริการจากต่างประเทศ รวมถึงมีการพัฒนาคู่มือการให้บริการสำหรับบุคลากรของโฮมสเตย์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

5. ความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย มาตรฐานด้านสุขอนามัย (ELE-E) สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อมด้านสุขอนามัย ด้วยการบริหารความเสี่ยงต่ออุบัติเหตุ มีการประเมินความเสี่ยง ดำเนินการมาตรการ และวิธีป้องกันแก้ไขสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือ และ จัดเตรียมอุปกรณ์ มีระบบระบายอากาศ มีความสะอาดถูกสุขลักษณะ สอดคล้องกับการศึกษาของ Chakbut & Khamsing (2018, pp. 67-71) เรื่องความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการบ้านพักโฮมสเตย์ของกลุ่มโฮมสเตย์บ้านกำพี้ ตำบลกำพี้ อำเภอมะนัง จังหวัด มหาสารคาม พบว่า บ้านพักโฮมสเตย์มีการจัดการด้านสุขอนามัย ความปลอดภัย เป็นไปตามมาตรฐานของโฮมสเตย์ไทย รวมถึงการศึกษาของ Tintabura (2022, pp. 116-118) พบว่าสถานประกอบการโฮมสเตย์มีบริหารจัดการในการด้านสุขอนามัย ดูแลความปลอดภัย ตระหนักถึงมาตรฐานความสะอาด ความปลอดภัย ของที่พัก เกิดความประทับใจของนักท่องเที่ยว

6. ความพร้อมในการจัดบริการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพตามมาตรฐานโฮมสเตย์ในประเทศไทย มาตรฐานด้านความรับผิดชอบต่อ (ELE-F) สถานประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อม ในการบริหารด้วยความเชื่อมั่น ความเป็นรูปธรรมต่อการบริการ มีความโปร่งใส ดำเนินการตอบสนองต่อผู้เข้ารับบริการ ราคาค่าบริการมีความเป็นธรรมตรงกับที่ประกาศไว้ มีการแสดงข้อมูลตามมาตรฐาน ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการของธุรกิจโฮมสเตย์ สอดคล้องกับการศึกษาของ Hae Prakhon (2012, pp. 86-98) เรื่อง ปัจจัยความสำเร็จโฮมสเตย์พื่นถิ่นในประเทศไทย พบว่า ธุรกิจโฮมสเตย์มีความพร้อมรับผิดชอบต่อจัดการทางสังคม และสิ่งแวดล้อม การจัดการด้านการตลาด ความปลอดภัย และบริการเป็นที่พอใจต่อผู้รับบริการ รวมถึงการศึกษาของ Kongphet (2019, pp. 271-290) เรื่อง พัฒนารูปแบบหมู่บ้านโฮมสเตย์เพื่อการบริหารการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ธุรกิจโฮมสเตย์มีการวางแผนดำเนินงานโดยแจ้งข่าวสารข้อมูลที่ เป็นประโยชน์ให้แก่ผู้รับบริการ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำคู่มือทางการบริหารเกี่ยวกับ การต้อนรับ การประสานงานภายในและภายนอก มีการรวมกลุ่มจัดฝึกอบรมการให้บริการ เพื่อสร้างความประทับใจแก่ผู้มาพักแรม พร้อมกับการศึกษาของ Boonsaeng (2020, pp.12-14) เรื่อง ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของธุรกิจโฮมสเตย์ พบว่า ธุรกิจโฮมสเตย์มีการบริหารที่โปร่งใส มีการคิดราคาค่าบริการแบบเป็น ธรรม มีรูปแบบการบริหารทั้งภายในและภายนอกที่เชื่อถือได้ เป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

7. ความพร้อมบริการเชิงสุขภาพของสถานประกอบการโฮมสเตย์ (HTM) สถานประกอบการธุรกิจ โฮมสเตย์มีความพร้อมในการให้บริการสุขภาพเชิงหัตถการ (X-1) การอำนวยความสะดวก (X-2) และ นันทนาการเชิงสุขภาพ (X-3) โดยมีบริการนวดแผนไทยรูปแบบต่าง ๆ นวดน้ำมัน นวดกดจุด และอื่น ๆ การ อำนวยความสะดวก มีเครื่องมืออุปกรณ์ มีข้อมูลสำหรับผู้รับบริการด้านสุขภาพ และ มีนันทนาการ ท่องเที่ยว เชิงสุขภาพ และกิจกรรมอื่น ๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ Chusri & Lalitsasiwimol (2020, pp. 205-226) เรื่อง การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ : ความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย พบว่า นักท่องเที่ยวในปัจจุบันให้ ความสำคัญในการแสวงหาการบำบัดความเครียดผ่อนคลายด้วย การนวดสปา นวดแผนไทย การบริการอบ สมุนไพร และการประคบสมุนไพร ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของประเทศไทย รวมถึงการรายงานของ Brand Buffet (2022) เรื่อง Wellness Tourism การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ยุนิคอร์นใหม่เศรษฐกิจไทย “ยุคโควิด” ระบุว่าแม้ว่าความหมายของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพจะแตกต่างกันแต่ละประเทศ นักท่องเที่ยวบางกลุ่ม ต้องการอาหารเชิงสุขภาพของท้องถิ่น เลือกการพักผ่อนด้วยการนั่งสมาธิ การเล่นโยคะ การนวดแผนไทย ค้นหากิจกรรมออกกกำลังกายด้วยการเดินป่าชมธรรมชาติ ดำน้ำ พายเรือ ตามที่พักประจำท้องถิ่นประเภทโฮมส เตย์เพื่อหลบหลีกวิถีชีวิตสมัยใหม่

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. จากผลการวิจัย ความพร้อมองค์ประกอบมาตรฐานของสถานประกอบการโฮมสเตย์ในประเทศไทย พบว่าสถานประกอบการโฮมสเตย์ในประเทศไทยมีความพร้อม ด้านสถานที่ ด้านการบริการเชิงสุขภาพ ด้านการ บริหารจัดการ ด้านบุคลากร ด้านสุขอนามัย และ ด้านความรับผิดชอบต่อ ดังนั้นภาครัฐควรส่งเสริม เพิ่มความ แข็งแกร่งให้ธุรกิจโฮมสเตย์ในประเทศไทยในประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนักท่องเที่ยวในประเทศและ ต่างประเทศเพื่อความยั่งยืนต่อไป

2. จากผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมบริการเชิงสุขภาพของสถานประกอบการโฮมสเตย์ สถาน ประกอบการธุรกิจโฮมสเตย์ มีความพร้อมในการให้บริการสุขภาพเชิงหัตถการ การอำนวยความสะดวก และ นันทนาการเชิงสุขภาพ โดยมีบริการนวดแผนไทยรูปแบบต่าง ๆ นวดน้ำมัน นวดกดจุด และอื่น ๆ การอำนวยความสะดวก

ความผาสุก มีเครื่องมืออุปกรณ์ มีข้อมูลสำหรับผู้รับบริการด้านสุขภาพ และมีนันทนาการ ท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และกิจกรรมอื่น ๆ ภาครัฐควรสนับสนุน ขยายการฝึกอบรมมาตรฐานไทยให้ได้รับมาตรฐานระดับสากล เพื่อเป็นที่ยอมรับสำหรับนักท่องเที่ยว พร้อมกับเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน ท้องถิ่น ที่สถานประกอบการโฮมสเตย์ตั้งอยู่ทั่วประเทศ

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาความคิดเห็นนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับกิจกรรมสำหรับนันทนาการสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เพื่อใช้ในการปรับปรุงแบบ ในการพัฒนาตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- Atharn, D., Charoenwisarn, K. & Boonmeesrisanga, M. (2022). Elevating Safety Standards for Tourism and Sustainable Cultural Community Accommodation after the COVID-19 Outbreak in Thailand. *Journal of Liberal Arts Thammasat Journal*, 22(1), 186-204.
- Boonmee, J., Sangkhouang, T. & Areekul, P. (2018). Strategies for homestay tourism in the South. *Journal of Academic Resources Prince of Songkhla University Pattani Campus*, 29(3), 74-89.
- Boonsaeng, T. (2020). *on Administrative Factors Affecting the Success of Homestay Business*. Master of Business Administration Business Administration, Ramkhamhaeng University Chaloen Phrakiat Academic Resources Branch Nakhon Ratchasima.
- Brand Buffet. (2022). *Wellness Tourism Health Tourism New Unicorn, Thai Economy "covid-19"*. Retrieved February 28, 2023, from <https://www.brandbuffet.in.th/2022/06/wellness-tourism-pr/>.
- Bureau of Recreation. (2017). *Health Promotion Handbook, Department of Physical Education, Ministry of Tourism and Sports*.
- Chakbut, K. & Khamsing, N. (2018). *Satisfaction of tourists toward the homestay service of Ban Kamphi Homestay Group, Kamphi Subdistrict, Mueang District, Maha Sarakham Province* (Research report). Maha Sarakham Rajabhat University.
- Chirakalwasan, N., Preutthipan, A., Maranetra, K. N., Yongchaiyudh, P., & Kotchabhakdi, N. (2020). Sleep medicine in Thailand, *Journal of Clinical Sleep Medicine*, 16(3), 451-453.
- Chusri, W. & Lalitsasiwimol, V. (2020). on Health Tourism: Competitiveness of Thailand. *Journal of Narathiwat Rajanagarindra University Humanities and Social Sciences*, 7(2). 205-226.
- Department of Health Service Support. (2016). *Strategy to develop Thailand into an international health hub, Medical Hup (2017-2026)*. Retrieved February 28, 2023, from [https:// www.thailandmedicalhub.net](https://www.thailandmedicalhub.net).

- Department of Tourism, (2019) *Wellness Services Standard for Tourism, Thailand Tourism Standard*. Department of Tourism.
- Duangpikul, K. & Methaphan, J. (2018). On Homestay and Sustainable Tourism Management in Nan Province. *Journal of the Graduate School Chiang Mai Rajabhat University*, 9(1), 217-234.
- Hae Prakhon, T. (2012). *Factors for success of local homestays in Thailand*. Doctor of Philosophy Built Environment Interdisciplinary Program Faculty of Architecture and Planning Thammasat University.
- Inthamon, C. & Lertputtharak. S. (2019). Business management model for homestay innovation in the community for tourists. *Journal of Silpakorn University*. 39(6), 85-103.
- Kongphet, J. (2019). *A Development of a Homestay Village for Environmental Conservation Tourism Services in Nong Bua Lamphu Province*. Doctor of Philosophy (Environmental Education), Faculty of Environment and Resource Studies, Mahasarakham University.
- Lertphaopanya, W. (2018). *on the needs and operations of the homestay business. Independent*. Master of Business Administration Program for CEOs & CMOs, Ramkhamhaeng University.
- Niamchai, S., Panyam, K. & Watthanaphap, N. (2021). on Driving Efficiency of Health Service of Homestay Business in the Kingdom of Thailand. *MFU Connexion: Journal of Humanities and Social Sciences*, 10(2), 93-111.
- Niu, Z. (2018). *Factors Affecting Decision Making on Using Homestay in Amphawa, Samut Songkhram Province*. Thesis of Hospitality and Tourism Industry Management, Graduate School, Bangkok University.
- Sanaedee, P. (2018). Strategies for homestay accommodation development in the Eastern Lanna area to promote tourism in secondary cities. *Journal of Administrative and Management innovation*, 9(2), 14-27.
- Siamrath. (2020). *Department of Homestay Tourism for Healthy Homestay Health raises the tourism base to the community for sustainability*. Retrieved February 28, 2023, from <https://siamrath.co.th/n/171213>.
- Sokulrat, T., Nawatratee, T. & Chuapung, B. (2020). Risk Management of Homestay in Phra Nakhon Sri Ayutthaya Province. *Journal of Social Science and Buddhistic Anthropology*, 5(4), 305-320.
- Sripratak, P. (2015). *Legal Measures for Safety, Sanitation, and Environment in Carrying on Non-Hotel*. Master of Laws, Department of Law Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University.

- Sukanthasirikul, K. (2015). *Development of homestay service marketing potential. that has been certified in Nakhon Ratchasima* (Research report). Sunari University of Technology.
- Thai Industrial Standards Institute. (2022). *health services for tourism, TIS. S 192-2565*, Announcement of the Thai Industrial Standards Institute No. 3 (B.E. 2565), Ministry of Industry.
- Tintabura, S. (2022). *Sustainable homestay tourism management of family businesses in Koh Si Chang District. Chonburi Province*. Master of Business Administration, Graduate School of Commerce, Burapha University.